

บทที่ 3

วรรณกรรมในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ร้อยกรอง

สาระสำคัญ

แม้ว่าวรรณกรรมประเภทร้อยแก้วจะเจริญเฟื่องฟูมากขึ้น แต่วรรณกรรมประเภทร้อยกรองก็ยังคงมีอยู่ ทั้งนี้ เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นกวีและทรงเป็นผู้อุปถัมภ์กวีด้วย วรรณกรรมประเภทร้อยกรองจึงยังคงมีอยู่มิได้ตกต่ำเสียทีเดียว วรรณกรรมประเภทร้อยกรอง ซึ่งเป็นบทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีหลายประเภท เช่น โคลง กาพย์เห่เรือ โคลงนิราศ กลอนนิราศ ลิลิต และเทศนา โดยเฉพาะโคลงแล้ว พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์ได้ดียิ่ง ในบทร้อยกรองอันเป็นบทพระราชนิพนธ์ของพระองค์ ได้ให้รายละเอียดให้ความรู้ แง่คิด คติสอนใจ ค่านิยมทางสังคม และความเชื่อในสมัยนั้นเป็นอันมาก

1. โคลงคั่น โคลงรามเกียรติ์ โคลงนิราศ และโคลงสุภาพิต
2. ฉันทอนุสาวรีย์แห่งความรัก
3. กาพย์เห่เรือ
4. กลอนโคกริมทราบ ตามเสด็จไทรโยคและกลอนนารีรมย์
5. ลิลิตนิตราชาคริต
6. เทศนาเรื่องนิตานมิกาหุระ
7. ความงามของร้อยกรอง

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เมื่อศึกษาวรรณกรรมประเภทร้อยกรองแล้วสามารถ

1. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง โคลง ฉันท กาพย์เห่เรือ กลอน ลิลิตและเทศนาได้
2. จำแนกประเภทร้อยกรองชนิดต่างๆ ได้
3. ชี้ให้เห็นค่านิยมทางสังคม สำนวนโวหาร คติธรรม สุภาพิต และแนวความคิดที่แฝงเร้นได้
4. อธิบายความหมายของร้อยกรองประเภทต่างๆ ได้
5. วิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของวรรณกรรมรุ่นเก่าที่แทรกอยู่ในวรรณกรรมของพระองค์ได้
6. ระบุชนิดของความงามของร้อยกรองได้

สมเด็จพระนางเจ้าสว่างวัฒนา พระบรมราชเทวี
(สมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยกษาเจ้า)